

Quicksan
Wet natuurbescherming

**Vier complexen
(C439, 440, 443 en 447)
te Dokkum**

Festus Hommiusstraat, Liudgerleane
en Titus Brandsmastrjitte

projectnummer

220200

TITELBLAD

RAPPORT

Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Vier complexen (C439, 440, 443 en 447) te Dokkum (Festus Hommiusstraat, Liudgerleane en Titus Brandsmastrjitte)		
Projectnummer	220200		
Auteur	M.A. Hoks		
Controle en vrijgave	M. Oudshoorn		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	2 maart 2022	Vigerende versie
Paraaf vrijgave			

OPDRACHTGEVER

Naam	Thús Wonen
Contactpersoon	Dhr. E. Pattipeilohy
Adres	Postbus 41, 9100 AA DOKKUM

UITGEVOERD DOOR

		
info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Zuidwolde Industrieweg 20 7921 JP Zuidwolde Tel: 0528 373 982	Kantoor Appingedam Opwierderweg 160 9902 RH Appingedam Tel: 0596 633 355	Kantoor Almere Transistorstraat 91-34 1322 CL Almere 036 82 00 397

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van vier complexen (C439, 440, 443 en 447) te Dokkum (Festus Hommiusstraat, Liudgerleane en Titus Brandsmastrjitte), in opdracht van Thús Wonen. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen. De gebruikte foto's zijn afkomstig van Eco Reest, tenzij anders vermeld.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2022 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2022 Dokkum_220200_Festus Hommiusstraat_Liudgerleane_Titus Brandsmastrjitte_QS

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen	5
2.	INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING	10
2.1	Bronnenonderzoek.....	10
2.2	Veldinspectie.....	10
2.3	Toetsing	10
3.	EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN	11
3.1	Natura 2000	11
3.2	Natuurnetwerk Nederland	13
3.3	Natuur buiten het NNN	14
3.4	Houtopstanden	15
4.	EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING	17
4.1	Flora	17
4.2	Broedvogels	17
4.3	Vleermuizen	21
4.4	Grondgebonden zoogdieren	23
4.5	Overige soorten.....	24
5.	CONCLUSIE EN ADVIES	25
5.1	Gebiedsbescherming en houtopstanden	25
5.2	Soortenbescherming	25
5.3	Advies en vervolgstappen	26
5.3.1	Bomenkap.....	26
5.3.2	Soortgericht nader onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen	26
5.4	Verantwoording	27
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	29

BIJLAGEN

- 1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland
- 2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten
- 3 Uittreksel NDFF

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het projectgebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Thús Wonen is voornemens ter plaatse van vier complexen (C439, 440, 443 en 447) aan de Festus Hommiusstraat, Liudgerleane en Titus Brandsmastrjitte te Dokkum negentig woningen gefaseerd te slopen. Hier zal vervolgens nieuwbouw gerealiseerd worden.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het project. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming

In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Friesland is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Houtopstanden

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels. Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

1.3 Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

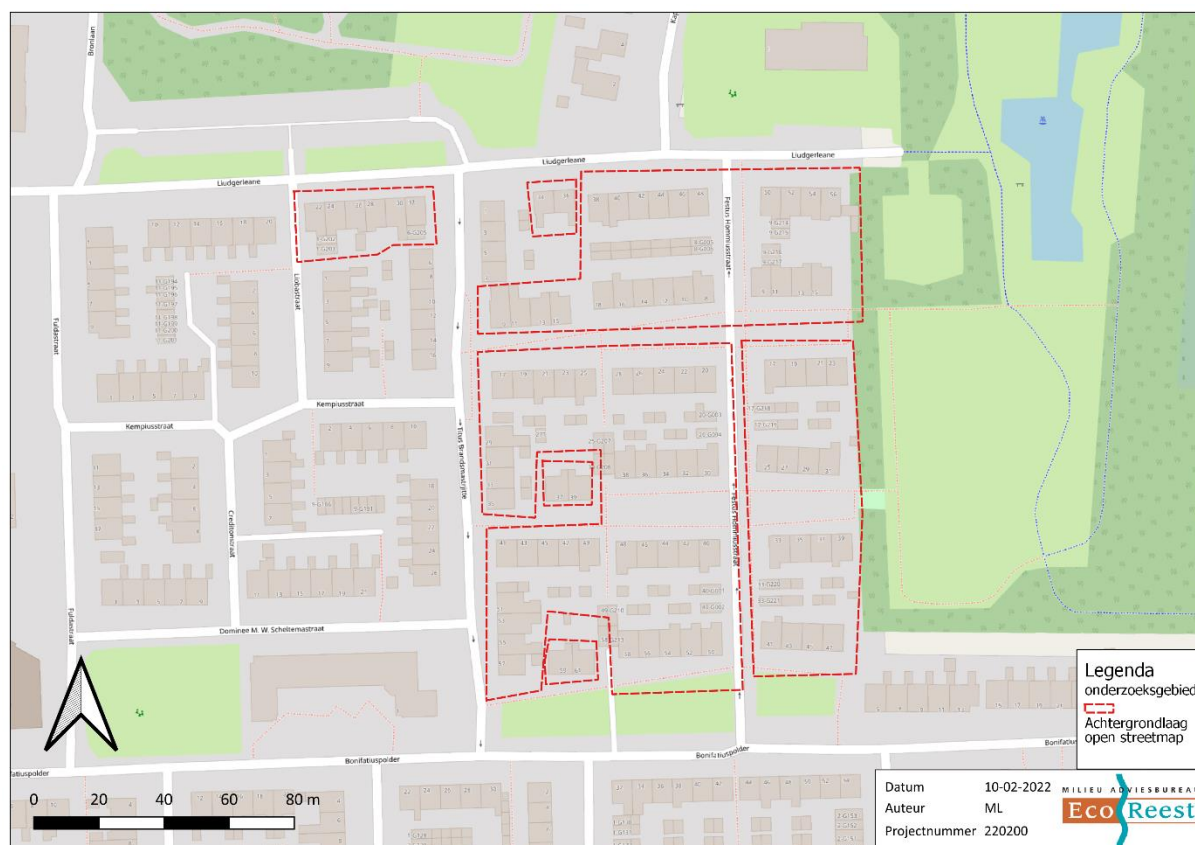
Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied bestaat uit vier complexen (C439, 440, 443 en 447) aan de Festus Hommiusstraat, Liudgerleane en Titus Brandsmastrjitte te Dokkum (tabel 1.1 en figuur 1.1). Het projectgebied bevindt zich in de bebouwde kom. Ten noorden van het projectgebied ligt het Bonifatiuspark. Ten westen van het projectgebied bevindt zich het Fonteinpark. Oppervlaktewater is afwezig in het projectgebied.

Het projectgebied bestaat uit 21 woonblokken met in totaal negentig woningen. Achttien woonblokken bestaan uit drie woonlagen met een zadeldak. Drie woonblokken bestaan uit twee woonlagen met een zadeldak. Rondom de woningen bevindt zich een grasmat. Verspreid binnen het projectgebied zijn tuinvakken met gecultiveerde soorten aanwezig, zoals conifeer, hortensia en buxus. Tussen de woonblokken in zijn perkjes te vinden.

Tabel 1.1 Overzicht van de complexen.

Complex	Straatnaam
C439	Festus Hommiusstraat 20 - 58 (even)
	Titus Brandsmastrjitte 17 - 57 (oneven)
C440	Festus Hommiusstraat 17 - 47 (oneven)
C443	Festus Hommiusstraat 8 - 18 (even)
	Festus Hommiusstraat 9 - 15 (oneven)
	Liudgerleane 22 - 32 (even)
	Liudgerleane 38 - 56 (even)
	Titus Brandsmastrjitte 9 - 15 (oneven)
C447	Liudgerleane 34 - 36 (even)
	Titus Brandsmastrjitte 37 - 39 (oneven)
	Titus Brandsmastrjitte 59 - 61 (oneven)

Figuur 1.1 Projectgebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 1.2 Impressie van het eerste type woning (complexen C439, C440 en C443) in het projectgebied, bestaande uit drie woonlagen.

Figuur 1.3 Woonblok aan rechterzijde geeft een impressie van het tweede type woning (complex C447) in het projectgebied, bestaande uit twee woonlagen.

Figuur 1.4 Een deel van het projectgebied vanuit het Fonteinpark, gezien in westelijke richting.

Figuur 1.5 Perkjes tussen de woonblokken.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om alle negentig woningen te slopen. Vervolgens zullen hier weer negentig nieuwe woningen worden gerealiseerd (tabel 1.1). De ontwikkeling past binnen het bestemmingsplan.

In het projectgebied staan enkele bomen en struiken in de voor- en achtertuinen van de bewoners. Deze zullen verwijderd worden. Grote bomen en opgaand groen op gemeentegrond blijven behouden.

De sloop zal waarschijnlijk gefaseerd verlopen in drie fasen, verdeeld over 2024, 2025 en 2026. De nieuwbouw zal ook in fasen plaatsvinden in de periode 2025, 2026, 2027. Het is nog niet bekend welke woningen in welke fase zullen worden gesloopt en wat voor type(n) er worden teruggebouwd (rijwoningen, appartementen et cetera).

Tabel 1.1 Overzicht van de complexen en woningaantallen (Bron: Thús Wonen, 2022).

Plaatsnaam	Complex	Straatnaam	Aantal woningen sloop	Aantal woningen nieuwbouw
Dokkum	C439	Festus Hommiusstraat 20 - 58 (even)	38	38
		Titus Brandsmastrjitte 17 - 57 (oneven)		
Dokkum	C440	Festus Hommiusstraat 17 - 47 (oneven)	16	16
Dokkum	C443	Festus Hommiusstraat 8 - 18 (even)	30	30
		Festus Hommiusstraat 9 - 15 (oneven)		
		Liudgerleane 22 - 32 (even)		
		Liudgerleane 38 - 56 (even)		
		Titus Brandsmastrjitte 9 - 15 (oneven)		
Dokkum	C447	Liudgerleane 34 - 36 (even)	6	6
		Titus Brandsmastrjitte 37 - 39 (oneven)		
		Titus Brandsmastrjitte 59 - 61 (oneven)		

2. INVENTARISATIE

Het onderzoek bestaat uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen, aangevuld met een veldinspectie van het projectgebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het projectgebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 3 februari 2022 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2022) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3: Uittreksel NDFF. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen.

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende relevante zoogdiersoorten naar voren: otter, baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Daarnaast zijn waarnemingen van diverse vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest-/rustplaats bekend, waaronder de gebouwgebonden huismus en gierzwaluw (zie bijlage 3).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers nagegaan of het projectgebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het projectgebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het projectgebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 8 februari 2022. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: (droog, bewolkt, windkracht 5 Bft, temperatuur 9°C) is uitgevoerd.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Ten aanzien van het voornemen om groen te verwijderen is beoordeeld of het beschermingsregime vanuit de Wnb ten aanzien van beschermde houtopstanden van toepassing is, en of vervolgstappen aan de orde zijn. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

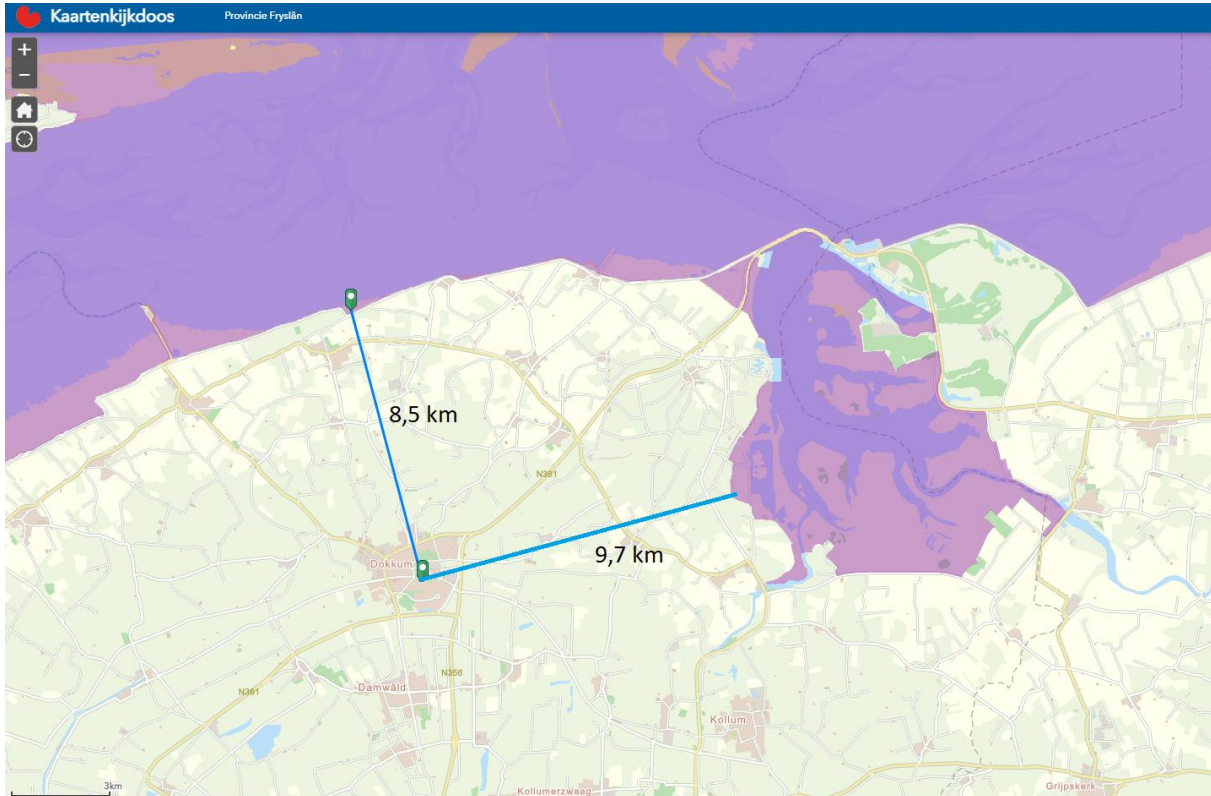
Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

3.1 Natura 2000

Ligging projectgebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de Waddenzee, op 8,5 kilometer afstand (zie figuur 3.1). Andere Natura 2000-gebieden, zoals het Lauwersmeer, liggen op meer dan negen kilometer afstand.

Figuur 3.1 Globale ligging projectgebied (groene marker onder) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (paars) (Bron: Provincie Fryslân, 2021 - Kaartenkijldoos).

Mogelijke effecten

Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer et al. 2014, 2006) kan de categorie woningbouw in relatie tot het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied de Waddenzee mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Effectbeoordeling

Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten. De mogelijke effecten beperken zich zodoende tot externe werking.

Op basis van bekende verstoringafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa 8,5 kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.

Ook ontbreken ecologische relaties tussen het projectgebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen, waaronder open water, kwelders en riet(moerassen) (Min LNV, 2022). Dergelijk biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het projectgebied (binnen bebouwde kern en nabij verstoringsbronnen bebouwing/wegen/opgaand groen) worden de doelsoorten niet binnen en in de directe omgeving van het projectgebied verwacht. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Eventuele trillingen hebben gezien het geringe en lokale trillingseffect geen effect op de verder gelegen Natura 2000-gebieden. De tijdelijke realisatiefase en het toekomstig gebruik kunnen zorgen voor extra stikstofdepositie, zie hieronder bij effecten stikstofdepositie. De overige effecten verontreiniging en verdroging zijn gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie) niet aan de orde.

Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van mobiele machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Bouwvrijstelling:

Met de inwerkingtreding van de nieuwe stikstofwet (Wet stikstofreductie en natuurverbetering) geldt er per 1 juli 2021 een vrijstelling voor de tijdelijke realisatiefase ten aanzien van bouw-, sloop- en eenmalige aanlegactiviteiten (Staatsblad, 2021a):

“Activiteiten die onder de vrijstelling vallen, zijn onder meer de bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen, bruggen en viaducten, en bouw- en aanlegactiviteiten voor duurzame energieopwekking, grond-, weg- en waterbouw, waaronder straten, pleinen, wegen, het verplaatsen van grond in het kader van bouwrijp maken van een terrein, spoorwegen, waterstaatswerken, waterwegen, waterkeringen, energie-infrastructuur, telecommunicatie-infrastructuur, drinkwaterinfrastructuur zoals waterleidingen, pompstations en winputten, openbare hemelwater- en ontwateringsstelsels en vuilwaterriolen.

De partiële vrijstelling omvat tevens de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden, zoals aan- en afvoer van bouwmaterialen en bouw- en sloopafval, transport van werknemers en werktuigen van en naar de bouwplaats, de emissies van werktuigen op de bouwplaats (aggregaten, bouwmachines, mobiele puinbrekers, baggerwerk- of baggervaartuigen et cetera) en eventuele tijdelijke omrijd- en omvaar-effecten als gevolg van de werkzaamheden” (Staatsblad, 2021b).

De tijdelijke realisatiefase (sloop en nieuwbouw) blijft zodoende verder buiten beschouwing. Het aspect stikstofdepositie speelt hierdoor in het vergunningentraject alleen nog een rol in de gebruiksfase. In de toekomstige gebruiksfase is echter sprake van voortzetting van het bestaande gebruik (bewoning) en een gelijk aantal woningen. De nieuwe woningen zullen gezien de huidige duurzaamheidseisen gasloos worden wat een forse afname van stikstofemissie betekent. Eventuele andere type woningen kunnen op basis van de verkeerskentallen (CROW, 2018) mogelijk leiden tot extra verkeersbewegingen. Gezien het huidige gebruik zal een eventuele toename echter zeer gering zijn. Daarnaast zal emissie afkomstig van het verkeer naar verwachting niet reiken tot Natura 2000-gebieden, gezien de korte route van en naar de dichtstbijzijnde ontsluitingsweg vanwaar het extra

verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld (Woudweg op circa 200 meter) en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Waddenzee op circa acht kilometer afstand).

Het toekomstige gebruik van het projectgebied heeft naar verwachting geen negatief effect als gevolg van stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Met behulp van het rekenmiddel AERIUS Calculator kan dit eventueel (juridisch) inzichtelijk worden gemaakt.

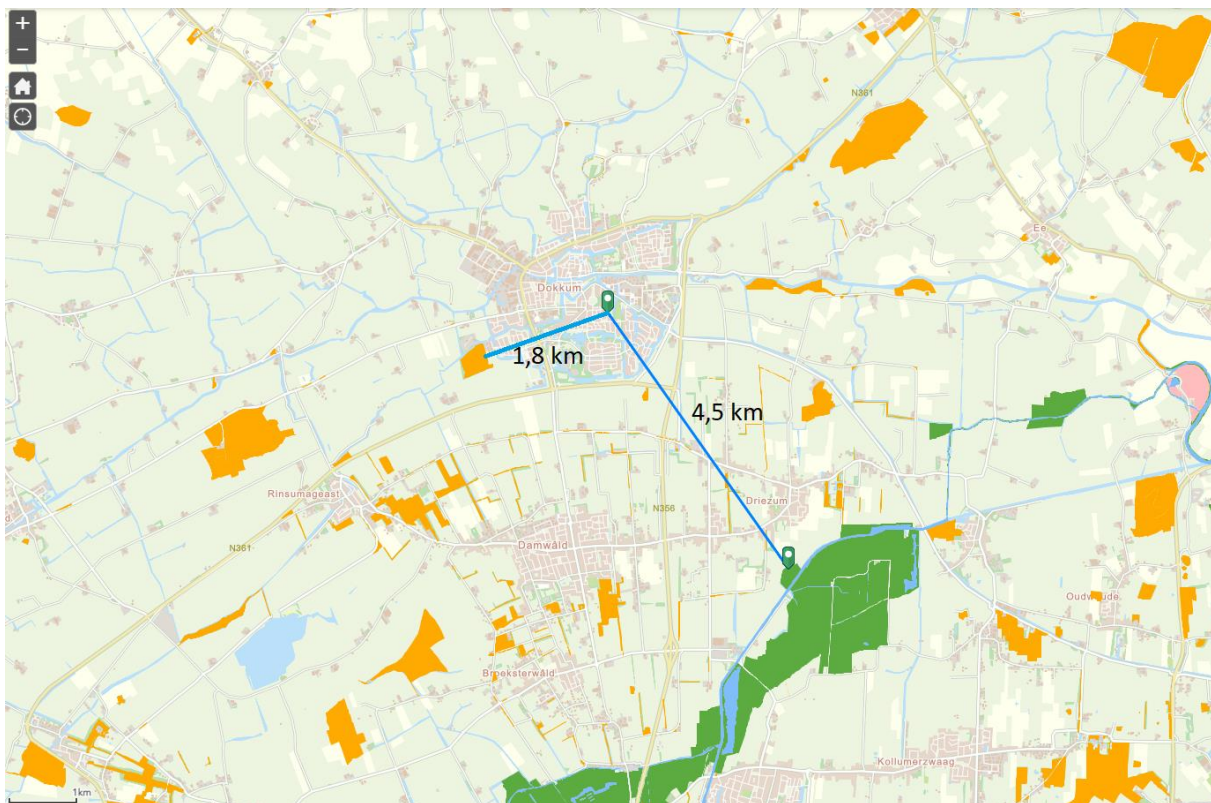
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging projectgebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het projectgebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 4,5 kilometer afstand.

Effectbeoordeling

Voor de realisatie van de sloop en nieuwbouw is geen wijziging van het bestemmingsplan nodig. Er is zodoende geen sprake van een nieuwe planologische ontwikkeling. Gezien de ruime afstand (>1 kilometer), de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermdere werking heeft, is ook geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Figuur 3.2 Ligging projectgebied (groene marker boven) ten opzichte van het NNN. Groen betreft natuur binnen NNN, blauw betreft water binnen NNN en oranje betreft overige natuur. (Bron: Provincie Fryslân, 2021 - Kaartenkijksdoos).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Friese ruimtelijk beleid (Provincie Fryslân, 2021/2018) is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van provinciale natuur, in natuurgebieden buiten het NNN, in weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden en vogelrustgebieden. De gebieden kenmerken zich door de relatieve rust, de grote openheid en weidsheid.

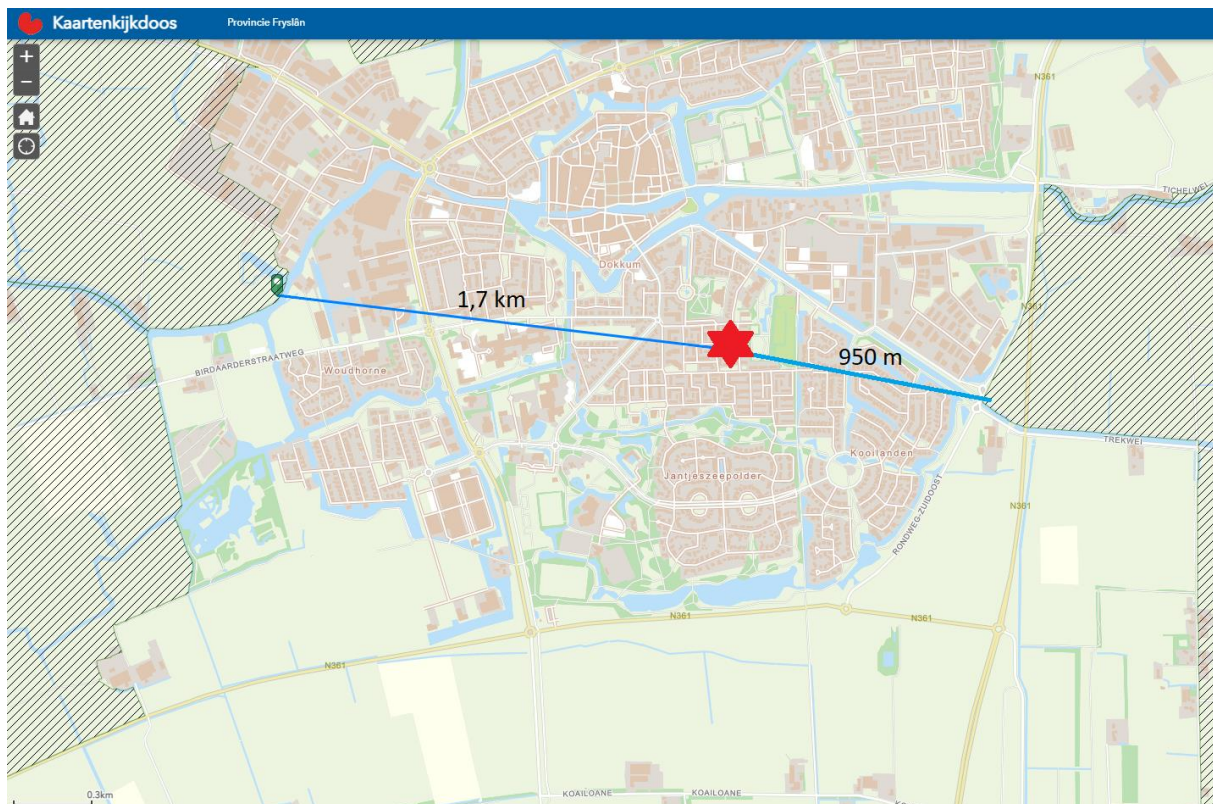
Natuur buiten het NNN

In figuur 3.2 is te zien dat de dichtstbijzijnde natuur buiten het NNN op circa 1,8 kilometer ligt. Gezien de ligging buiten deze gebieden is geen sprake van vervolgstappen ten aanzien van natuur buiten het NNN.

Weidevogelgebieden

In figuur 3.3 is te zien dat het projectgebied buiten aangewezen weidevogelkansgebied ligt. Weidevogelkansgebieden bestaan uit ruime en open gebieden (zichtafstand > 400 meter) met voldoende en rust en waarin gevarieerde graslanden liggen die in potentie geschikt zijn voor weidevogels.

Het dichtstbijzijnde weidevogelkansgebied ligt op ruim 950 meter afstand. Voor voorliggende ontwikkeling is echter geen sprake van een nieuw ruimtelijk plan, de bestemming wonen blijft. Bovendien ligt de projectlocatie geheel omsloten door bebouwing en binnen de bestaande verstoringscontouren en is daarmee niet van waarde voor weidevogels. Ook zijn binnen en in de directe omgeving van het projectgebied geen broedgevallen van weidevogels bekend (NDFF, 2022). Een nadere toetsing aan het weidevogelbeleid is zodoende niet aan de orde.

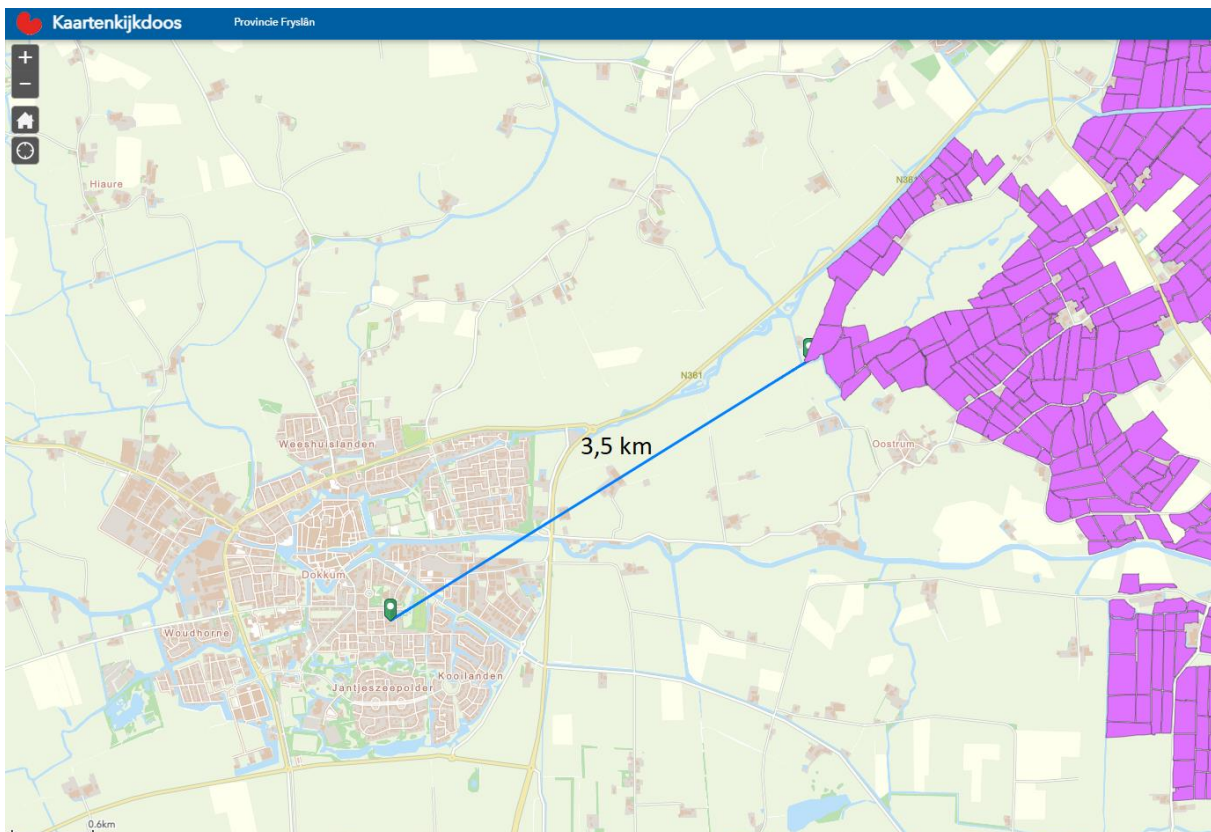

Figuur 3.3 Ligging projectgebied (rode ster) ten opzichte van weidevogelkansgebied (arcering) (Bron: Provincie Fryslân, 2021 - Kaartenkijldoos).

Ganzenfoerageergebieden

In de provincie Friesland zijn ook ganzenfoerageergebieden aangewezen. Dit zijn percelen of gebieden die gedurende winterperiode (1 november tot 1 april) dienen als foerageergebied voor grauwe gans, kolgans, brandgans en/of rotgans. Grondgebruikers kunnen op basis van vrijwilligheid grond beschikbaar stellen om deel te nemen aan deze foerageergebieden.

Het projectgebied ligt buiten aangewezen ganzenfoerageergebied (zie figuur 3.4). Gezien de ligging omsloten door bebouwing en nabijheid van bestaande verstoringbronnen (bebouwing, wegen, opgaand groen) betreft het projectgebied ook geen essentieel leefgebied voor ganzen (zie ook 3.1). Vervolgstappen ten aanzien van ganzenfoerageergebieden zijn niet aan de orde.

Figuur 3.4 Ligging projectgebied (groene marker links) ten opzichte van ganzenfoerageergebied (paars) (Bron: Provincie Fryslân, 2021 - Kaartenkijkdoos).

3.4 Houtopstanden

Binnen het projectgebied wordt ten behoeve van het project mogelijk opgaand groen verwijderd. Het betreft eventuele bomen en struiken in de voor- en achtertuinen van de bewoners (zie ook paragraaf 1.3).

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt, en
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

De kaart met de begrenzing bebouwde kom Wet natuurbescherming houtopstanden (voorheen Boswet) is voor de betreffende gemeente Noordest-Fryslân niet te vinden. Gezien de ligging van het projectgebied in de bebouwde kern van Dokkum is het echter zeer aannemelijk dat de

ontwikkelingslocatie binnen de begrenzing ligt. Daarnaast geldt voor houtopstanden op erven en in tuinen een vrijstelling (art. 4.1 Wet natuurbescherming). Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Binnen de gemeente Noordest-Fryslân bestaat een gemeentelijke lijst met beschermde bomen, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is (Gemeente Noordest-Fryslân, 2014). De te kappen bomen binnen het projectgebied staan niet vermeld op deze gemeentelijke lijst(en) met beschermde bomen, waardoor vanuit gemeentelijk kapbeleid naar verwachting ook geen vervolgstappen nodig zijn. Geadviseerd wordt deze conclusie aan bevoegd gezag (Gemeente Noordest-Fryslân) voor te leggen (zie 5.3.1).

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd na het bloeiseizoen van vele soorten planten. Desondanks is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Naast de intensief gemaaide grasmat waren er gecultiveerde soorten aanwezig, zoals bijvoorbeeld hortensia en conifeer. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (voedselrijk, frequent maaibeheer) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd na het broedseizoen van vogels. Broedende vogels zijn daardoor niet waar te nemen. Desondanks kan er op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen worden van de geschiktheid voor vogelsoorten.

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

In de omgeving van het projectgebied zijn diverse soorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus en gierzwaluw (NDFF, 2022).

Gierzwaluw

Voor complex C447 kunnen potentiële nestplaatsen van gierzwaluw op voorhand worden uitgesloten. Deze woningen zijn te laag en worden bovendien ingesloten door hogere woningen. Hierdoor is er geen goede vrije aanvliegroute aanwezig voor gierzwaluw.

Bij de andere complexen (C439, 440 en 443) kunnen potentiële nestplaatsen van gierzwaluw niet worden uitgesloten. Deze woningen zijn hoog genoeg en bevatten toegankelijke ruimtes onder kantpannen en nokpannen tot de daklaag waarin gierzwaluwen tot broeden kunnen komen (figuur 4.1).

Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen deze mogelijk aanwezige nestplaatsen aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele nestplaatsen van gierzwaluw vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

Figuur 4.1 Ruimte onder de kantpannen waar gierzwaluwen toegang krijgen tot het dak.

Huismus

Voor huismus bieden alle complexen potentieel geschikte nestmogelijkheden. De soort kan via de toegankelijke ruimte onder de eerste rij dakpannen van de woningen in de daklaag tot broeden komen (figuur 4.2). Bovendien zijn enkele huismussen tijdens het veldbezoek waargenomen, terwijl ze de eerste rijen dakpannen van woningen inspecteerden (figuur 4.3). Ook biedt het projectgebied geschikt leefgebied met voldoende groen aanwezig wat als schuil- en foerageergebied kan dienen.

Binnen het projectgebied zijn daarnaast diverse huismusnestkasten waargenomen aan de gevels van de woningen. Er zijn tenminste 57 kasten verdeeld over twaalf blokken geteld (figuur 4.4). Het is niet bekend van welk project deze kasten afkomstig zijn. Dit zal overlegd worden met de opdrachtgever.

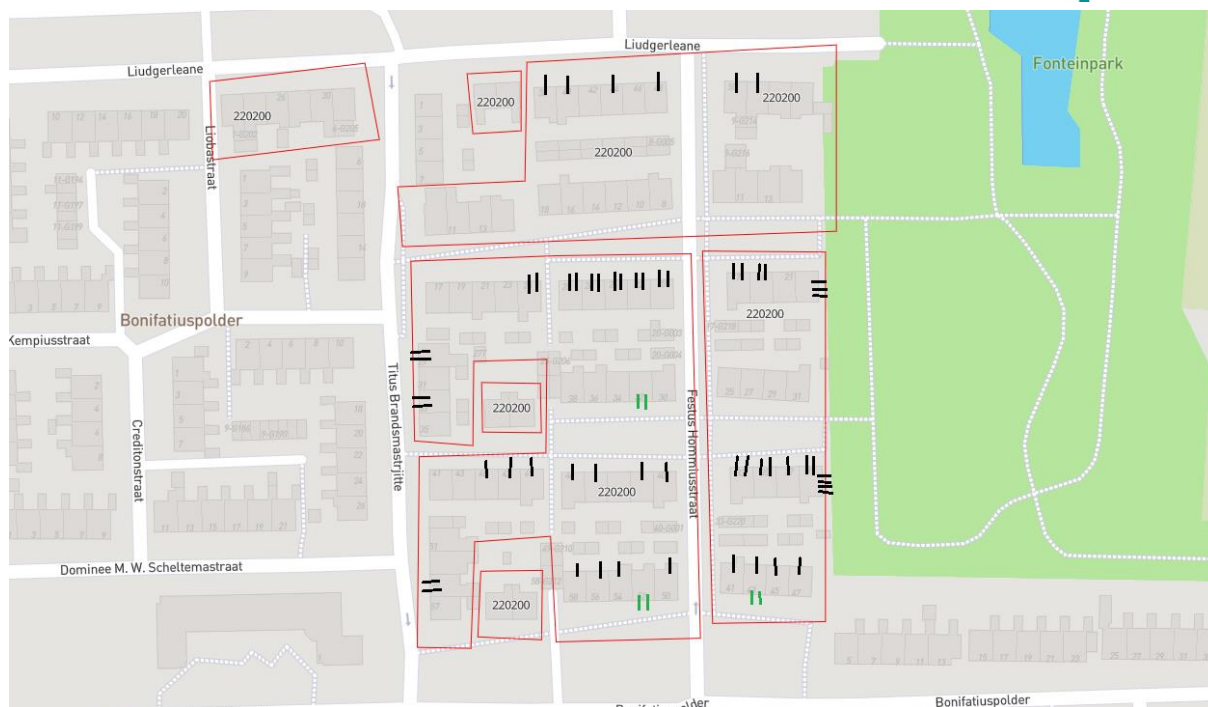
Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen de mogelijk aanwezige nestplaatsen in de daklaag en de aanwezige nestkasten aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele nestplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

Figuur 4.2 Huismussen kunnen via de toegankelijke ruimte onder de eerste rijen dakpannen van de woningen in de daklaag tot broeden komen.

Figuur 4.3 Huismusvrouw (rode cirkel) inspecteert de ruimte onder de eerste rij dakpannen van een woning in het projectgebied.

Figuur 4.4 Overzicht van locaties met aanwezige huismuskasten (zwarte streep) en vleermuskasten (groene streep) binnen het projectgebied (rood omlijnd).

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Categorie 5 vogelsoorten kunnen binnen het projectgebied niet worden uitgesloten. In de nabije omgeving zijn echter genoeg geschikte alternatieve nestlocaties, zoals opgaand groen en andere nestkasten. De mogelijk aanwezige nesten van te verwachten categorie 5 vogelsoorten worden daarom niet als jaarrond beschermd beschouwd. Deze nesten zijn wel beschermd op het moment dat ze in gebruik zijn. Als de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen opgestart worden en continue doorlopen, kunnen categorie 5 soorten vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikt alternatief broedgelegenheid zoeken. Verstoring op broedgevallen dient voorkomen te worden (zie 5.3.3).

Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Grondbroedende vogels worden gezien de terreinkenmerken (korte grasmat en veel verstoring) uitgesloten. Het projectgebied maakt mogelijk wel onderdeel uit van het foerageergebied van diverse vogels, zoals merel. Gezien het beperkte oppervlak en de terreinkenmerken betreft het geen essentieel foerageergebied. Bovendien is in de directe omgeving (tuinen, parken en erven) voldoende beschikbaar alternatief foerageergebied beschikbaar, waardoor er weinig foerageergebied verloren gaat.

Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen vogels in het aanwezige opgaand groen tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Aantasting en verstoring dient voorkomen te worden (zie 5.3.3).

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek bleek dat er bij diverse blokken met woningen open stootvoegen in de muur aanwezig waren (figuur 4.5). Tevens bieden toegankelijke ruimtes onder de gevelpannen, dakpannen en de nokpannen toegang tot het dak en mogelijk tot de spouw (figuur 4.6 t/m 4.8). De woningen van alle complexen binnen het projectgebied zijn daarmee potentieel geschikt als paar-, zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en meervleermuis.

Daarnaast zijn er tenminste zes vleermuiskasten binnen het projectgebied waargenomen, verdeeld over drie blokken (figuur 4.4). Het is niet bekend van welk project deze kasten afkomstig zijn. Dit zal met de opdrachtgever besproken worden.

Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen deze mogelijk aanwezige verblijfplaatsen aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

Figuur 4.5 Open stootvoegen (rode cirkel) in de voorgevel van de woningen.

Figuur 4.6 Ruimtes onder de gevelpannen kunnen toegang bieden tot de spouw/daklaag.

Figuur 4.7 Er bevindt zich ruimte onder de kantpannen.

Figuur 4.8 Er bevindt zich ruimte onder de dak- en kantpannen.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen wordt zodoende niet verwacht binnen het projectgebied.

In de aanwezige bomen binnen het projectgebied is geen sprake van holtes, spleten of loszittende schorsdelen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn zodoende uitgesloten.

Vliegroute

De straten in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Omdat er meerdere woonblokken gesloopt worden, kan een mogelijke vliegroute aangetast worden. Echter, de sloop en nieuwbouw zal gefaseerd plaatsvinden, waardoor er in het projectgebied genoeg alternatieven aanwezig zijn. Bovendien zijn in de directe omgeving ook nog alternatieven beschikbaar. De werkzaamheden vinden uitsluitend overdag, dus er is geen sprake van lichtverstorend. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Foerageergebied

Het projectgebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2022). Aangezien de werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Soorten zonder provinciale vrijstelling

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren zonder provinciale vrijstelling worden op basis van de habitateisen, de terreinkenmerken en het veldbezoek uitgesloten. Voor de in de nabijheid bekende otter (NDFF, 2022) ontbreken geschikte verblijfplaatsen in de vorm van watergangen. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zijn zodoende uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is zodoende niet aan de orde.

Overige zoogdieren met provinciale vrijstelling

Aan de hand van verspreidingsgegevens kan aanwezigheid van steenmarter in het projectgebied niet worden uitgesloten (zoogdiervereniging.nl). De woningen binnen het projectgebied maken echter geen onderdeel uit van essentieel leefgebied voor de soort. In de woningen zijn geen openingen vastgesteld die groot genoeg zijn voor steenmarters. Verblijfplaatsen worden zodoende uitgesloten. Het projectgebied kan dienen als foerageergebied, maar gezien in de omgeving voldoende gelijksoortige woningen en tuinen aanwezig zijn zal het projectgebied geen essentieel onderdeel zijn van leefgebied van steenmarter. Negatieve effecten van de werkzaamheden kunnen dan ook worden uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is dan ook niet aan de orde.

In het projectgebied zijn geen sporen van vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals muizen aangetroffen. In het projectgebied kunnen desondanks verblijfplaatsen van algemene soorten, zoals huisspitsmuis, voorkomen. Voor dergelijke soorten geldt in de provincie Friesland een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1). Hierdoor is het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

4.5 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater (in de ruime omgeving) worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) amfibieën en libellen uitgesloten. Gezien het projectgebied en het ontbreken van waardplanten van beschermde soorten, zoals de rouwmantel en grote weerschijnvlinder, maakt het projectgebied geen deel uit van essentieel leefgebied van beschermde geleedpotigen (insecten als vlinders en libellen) en slakken. Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde reptielen uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van beschermde soorten vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

In de directe omgeving van het projectgebied, in de tuinen rond de woningen, kunnen enkele algemeen voorkomende amfibieën zoals gewone pad en bruine kikker worden verwacht. Bij de geplande ingrepen kunnen (door o.a. toepassing van machines en materiaalopslag) enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Friesland vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie 5.3.5).

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming en houtopstanden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000

Het projectgebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 8,5 kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve op voorhand uitgesloten.

Het aspect stikstofdepositie is voor voorliggende ontwikkeling niet relevant. Voor de tijdelijke realisatiefase (sloop en nieuwbouw) geldt een vrijstelling. In de gebruiksfase is sprake van een gelijk aantal woningen die gasloos zullen zijn wat zorgt voor een forse afname van stikstofemissie. Eventueel extra verkeersbewegingen als gevolg van andere type woningen zullen zeer gering zijn en naar verwachting niet reiken tot Natura 2000-gebieden. Met behulp van het rekenmiddel AERIUS Calculator kan dit eventueel (juridisch) inzichtelijk worden gemaakt.

Natuurnetwerk Nederland/Natuur buiten NNN

Het projectgebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en natuur buiten het NNN. Het voorgenomen project heeft gezien de afstand tot deze gebieden (>1 kilometer), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van het plan geen effect op deze gebieden. Ook is geen sprake van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

Het projectgebied ligt naar verwachting binnen de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming van Dokkum, zodat voor de te kappen bomen het beschermingsregime vanuit de Wet natuurbescherming niet geldt. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn zodoende niet aan de orde.

Binnen de gemeente Noordest-Fryslân bestaat een gemeentelijke lijst met beschermde bomen, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is. De te kappen bomen binnen het projectgebied staan niet vermeld op deze gemeentelijke lijst(en) met beschermde bomen, waardoor vanuit gemeentelijk kapbeleid naar verwachting ook geen vervolgstappen nodig zijn. Geadviseerd wordt deze conclusie aan bevoegd gezag (Gemeente Noordest-Fryslân) voor te leggen (zie 5.3.1).

5.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Alle complexen binnen het projectgebied bieden geschikte broedgelegenheid voor huismussen. De voorgenomen sloop kan mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten vernietigen, soortgericht nader onderzoek is nodig (zie 5.3.2).
- De woningen van complexen C443, C439 en C440 bieden geschikte broedgelegenheid voor gierzwaluw. De voorgenomen sloop kan mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten vernietigen, soortgericht nader onderzoek is nodig (zie 5.3.2).
- Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Als buiten het broedseizoen gewerkt wordt, zijn vervolgstappen niet aan de orde (zie 5.3.3).

- In geen van de complexen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. De voorgenomen sloop kan mogelijk aanwezige verblijfplaatsen vernietigen, soortgericht nader onderzoek is nodig (zie 5.3.2).
- Mogelijk vormt het projectgebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied van vleermuizen. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- In het projectgebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Bomenkap

Voor de mogelijke bomenkap zijn, gezien de ligging binnen de bebouwde kern van Dokkum, naar verwachting vanuit de Wet natuurbescherming geen vervolgstappen nodig. Aangezien er geen kaart is gevonden met de begrenzing wordt geadviseerd dit te verifiëren bij de gemeente Noordest-Fryslân.

Naar verwachting is ook geen omgevingsvergunning vanuit gemeentelijk kapbeleid nodig, aangezien de bomen binnen het projectgebied niet op lijst met beschermwaardige bomen staan vermeld. Wel adviseert de betreffende gemeente (Noordest-Fryslân) voorafgaand aan bomenkap contact op te nemen met de gemeente om te bepalen of de werkzaamheden vergunningsvrij of meldings- of vergunningsplichtig zijn. Gezien de behandeltermijnen van een eventuele melding (vier weken) of vergunning (acht weken, met eventueel 6 weken opschorting), dient overleg minimaal 14 weken voorafgaand aan de beoogde kap plaats te vinden.

5.3.2 Soortgericht nader onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen

Om te bepalen of er nestplaatsen van gierzwaluwen, huismussen en vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Een overzicht van welk onderzoek voor welk complex nodig is, is te zien in tabel 5.1.

Voor het nader onderzoek naar gierzwaluw wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Het onderzoek naar gierzwaluw bestaat uit drie bezoeken in de periode juni - half juli.

Huismusonderzoek vindt plaats middels twee veldbezoeken in de periode april – 15 mei (conform het Kennisdocument Huismus, BIJ12 2017c). Huismussen worden gedurende de meest optimale periode van de dag geïnventariseerd; tussen één à twee uur na zonsopkomst en één à twee uur voor zonsondergang.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Tabel 5.1 Overzicht geschiktheid complexen en benodigd nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen.

Complex	Geschikt huismus	Geschikt gierzwaluw	Geschikt vleermuis
C439	Ja	Ja	Ja
C440	Ja	Ja	Ja
C443	Ja	Ja	Ja
C447	Ja	Nee	Ja
Nader onderzoek nodig			
Geen nader onderzoek nodig			

5.3.3 Overige broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen daarnaast diverse niet jaarrond beschermde vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Ook kan ervoor worden gekozen om de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continue door te werken, zodat vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheden zullen zoeken. Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

5.3.4 Natuurinclusief bouwen

Het te herontwikkelen projectgebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecooloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de te realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruimte.

5.3.5 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.3 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in

het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden.

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

BIJ12¹ (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12² (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12³ (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12⁴. (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12⁵. (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

CROW (2018). Publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren – Van parkeerkencijfers naar parkeernormen'. Ede, 10 december 2018.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien. Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Provincie Fryslân (2018). Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.

Wortelboer, R. 2015. Gierzwaluwen nader bekeken: tien jaar waarnemingen met camera's bij nesten. *Limosa* 88 (2015): 57-73.

Internet

Gemeente Noardeast-Fryslan (2014). Bomenlijst met markante bomen in Dantumadiel, van <https://www.noardeast-fryslan.nl/boom-kappen#section-1>

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 10 februari 2022, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 3 februari 2022, van www.NDFF.nl¹

Overheid (2021). Wetstekst Wet natuurbescherming, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>. Geraadpleegd op 10 februari 2022, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

Ruimtelijkeplannen (2022). Het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen. Geraadpleegd op 10 februari 2022, van <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/index>

RIVM (2022). AERIUS Calculator, versie 2021. Geraadpleegd op 10 februari 2022, van <https://calculator.aerius.nl/wnb/>

RVO (2021). Indicatieve lijst jaarronde beschermde vogelnesten van, <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>

Staatsblad (2021a). Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0044970/2021-07-01>

Staatsblad (2021b). Besluit van 14 juni 2021 tot wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering, van <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html#d17e1570>

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE FRIESLAND

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Friesland o.b.v. bijlage I van Verordening van de Provinciale Staten van de provincie Fryslân houdende regels omtrent natuurbescherming (Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017)	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Mol (<i>Talpa europea</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Steenmarter (<i>Martes foinés</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker <i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Fryslân (2018). Verordening van de Provinciale Staten van de provincie Fryslân houdende regels omtrent natuurbescherming (Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017) - Bijlage I.

BIJLAGE 2

LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN PROVINCIE FRIESLAND

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiswaluw	5
		IJsvogel	5
		Kleine Bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO, 2021

BIJLAGE 3

UITTREKSEL NDFF

Beschermde soorten* binnen 1 kilometer van het projectgebied.

Soort	
Vogels	Zoogdieren
Blauwe reiger	Otter
Boerenzwaluw	Wolf (passant)
Boomklever	
Boomkruiper	
Boomvalk	
Buizerd	
Gekraagde roodstaart	
Gierzwaluw	Overig
Grauwe vliegenvanger	Grote weerschijnvlinder
Grote bonte specht	Rouwmantel
Grote gele kwikstaart	
Huismus	
Huiszwaluw	
Ijsvogel	
Kerkuil	
Koolmees	
Oeverzwaluw	
Ooievaar	
Pimpelmees	
Ransuil	
Roek	
Sperwer	
Spreeuw	
Torenvalk	
Zwarte kraai	
Zwarte roodstaart	
Vleermuizen	
Baardvleermuis	
Gewone dwergvleermuis	
Laatvlieger	
Ruige dwergvleermuis	
Watervleermuis	

*Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
(Bron: NDFF, 2022)